

عنوان مقاله:

نمایش توزیع مکانی فسفر، نیتروژن، مواد جامد محلول و مواد جامد معلق در GIS و بررسی اثر کاربری اراضی بر میزان این آلاینده ها (مطالعه موردی: حوضه آبخیز زاینده رود)

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات منابع آب ایران، دوره 13، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

مژگان میرزایی - دانشجوی دکترای محیط زیست/ دانشگاه ملایر. ملایر. ایران

عیسی سلگی - استادیار/ گروه محیط زیست. دانشکده محیط زیست. دانشگاه ملایر. ملایر. ایران

عبدالرسول سلمان ماهینی - دانشیار/ گروه محیط زیست. دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان. گرگان. ایران

خلاصه مقاله:

مهمترین آلاینده هایی که باعث ایجاد آلودگی آب می شوند، نیتروژن و فسفر موجود در رواناب کشاورزی هستند که به آلودگی غیرنقطه ای موسوم هستند. در این پژوهش از مدل L-THIA برای نمایش توزیع مکانی کل فسفر، کل نیتروژن، نترات-نیتريت، مواد جامد محلول و مواد جامد معلق و از نرم افزار SPSS جهت بررسی ارتباط آن با کاربری های اراضی در حوضه آبخیز زاینده رود، استفاده شد. جهت بررسی اثر کاربری اراضی آن بر پارامترهای کیفیت آب رودخانه تعداد ۵ زیر حوضه که دارای بیشترین تنوع کاربری اراضی بودند انتخاب و با نرم افزار ArcView به کمک برنامه جنبی HEC-GeoHMS، مرز زیرحوضه آبخیز و نسبت کاربری های اراضی مختلف مربوط به هر زیرحوضه تعیین گردید، سپس در هر زیر حوضه یک ایستگاه تعیین شد و میزان آلاینده ها طی یک دوره یکساله از فروردین ۹۴ تا فروردین ۹۵ مورد پایش قرار گرفت. نتایج آماری و ضریب همبستگی پیرسون حاکی از آن است که ارتباط معنی داری بین کاربری کشاورزی با همه آلاینده های مورد بررسی به جز فسفر محلول، بین اراضی مسکونی و بایر و همه آلاینده ها به جز مواد جامد محلول و نترات-نیتريت و بین اراضی مرتعی و جنگلی و مواد جامد محلول وجود دارد. با بررسی پهنه های تجمع میزان فسفر و نیتروژن در حوضه آبخیز و شناسایی محیط هایی که میزان این مواد بالاست، می توان اقدامات مدیریتی جهت کاهش میزان مصرف نیتروژن و فسفر و در نهایت کاهش میزان آلودگی در حوضه آبخیز به عمل آورد.

کلمات کلیدی:

آلاینده ها، رواناب، مدل L-THIA

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1605986>

